

26.3.2024

Frågor & svar – Stödinfo för jordbrukare 26.3.2024

Varifrån mäter man skyddsremsan? från dikeskanten?

Från vattendragskanten, där man inte längre kan köra med traktorn utan att den vinkar ner i vattendraget.

Förstod jag rätt att då min odlingsareal är mindre än 10 ha så kan jag odla samma spannmålssort varje år utan krav på växtföljd?

Ja, så är det så länge gårdens areal är under 10 ha.

Varför ändras villkoren mitt i en pågående 5 år period?

Det behöver nog finnas möjlighet till ändringar i villkoren, förbättringar har ju också kommit tills i år.

Var det nu så att fjolårets fånggröda kan man anmäla som vall i år?

Ja, det kan man.

Jag är ekoodlare. Om jag arrenderar ett skifte som haft ryps i flera år, kan jag då i år så ryps + insådd och ha vall nästa år?

Som ekoodlare är du befriad från växtföljden i villkorligheten, därmed kan du fortsätta med ryps för den delen.

Kan man förnya 3 meters remsan hur ofta som helst?

Helst inte varje år, ska förnyas bara vid behov.

En fråga gällande årlig växtföljd, kan man ha havre 2023, 2024 och 2025 = 3 år i följd, sen byts grödan ut?

Ja, så länge det inte var havre 2022 också.

Vad betydde det med havre?

Olika regler i växtföljden för vanlig havre och renhavre.

Miljösystemstöd växttäckte vintertid betald areal = -33%?

Man får betalt för allt som också duger i miljösystemstödet, dvs, man kan säga att även villkorlighetens 33 % får betalt i miljösystemstödet så länge det är äkta växttäckte.

Om växttäckte vintertid är ca 25% i stället för kravet 33%. Vad händer då?

Det blir 1 % eller 3 % sanktion för villkorlighetens del alltså på alla direkta stöd + 20 % minskning på miljösystemstödet växttäckestöd.

Gröngödslingsvall som såtts in 2021, d.v.s. har nu varit i bruk 2 år (2022–23), får denna vara kvar som gröngödslingsvall också 2024?

Ja, det får den om den redan vid anläggandet 2022 innehöll minst fyra olika växter såsom det anges i kraven.

Kan ekogårdar ha ängsväxter eller pollinerarväxter?

Kan ha, men får ingen ekoersättning för de skiftena.

Vilka är utbildningskraven i nuläget?

De varierar så mycket från fall till fall så går inte att redogöra i korthet här, bäst är att ta kontakt med kommunens landsbygdsnäringsmyndighet och reda ut vad som krävs just för er.

Vilka växter odlingar bryter permanent gräsmark?

Permanent gräsmarken bryts då man sår en annan gröda än vall.

Hur var det nu med slåtter av 3m. skyddsremsan, ska den slå, och i så fall. hur ofta?

Det är bra att slå skyddsremsan (eller skörda) varje år så hålls den insådda växtligheten i bättre skick. Men slåtter är inget krav. Vid ogräsproblem är det bra att slåta den t.ex. efter ogräsbekämpningen på skiftet.

26.3.2024

Skall en andra miljöutbildning genomföras i höst om man gjort den första nu före 30.4?

Om du väljer åtgärden med utbildning i stödansökan även i år så ska en annan modul utföras igen, troligtvis tills den 30.4.2025.

Kan man göra flera utbildningar samma år och få dem tillgodo till följande år?

Nej.

Kan man göra alla 5 klimat- och miljöutbildningar nu och uppfylla åtgärden för 5 år?

Nej, man måste göra 1 st per år.

Är det ok att ta emot gödsel (25 m3) från en biogasanläggning?

Ja.

Vad heter en sån app?

RapsiApp, Min Gård, WisuEnnuste, AgAssist, Cordulus Farm, Agriportal, Luke KasKAs.

Vad blir sanktionsprocenten om man inte utför klimatutbildningen innan 30.4?

-20 % på miljöersättningens grunddel.

Vem har tillgång till information från apparna (ex. RapsiApp, Min Gård, WisuEnnuste)?

De som upprätthåller apparna slipper kanske åt informationen och du själv om du har appen, men myndigheterna slipper inte till uppgifterna.

Finns det krav på hur mycket exempelvis havre som måste sås per ha som mellangröda?

Tillräckligt för att det ska bli en heltäckande gröda, finns inga utskrivna mängder/ha.

Hur omfattande måste dokumentationen vara i uppföljande av skadedjur o ogräs vari i de specifika åtgärderna?

Om du menar i åtgärden som gäller dokumentation i en app så ska det ha gjorts observationer av nåt slag på flera skiften, räcker inte med ett skifte.

Kan man ingå helt ny miljöförbindelse detta år (trots att 5-års perioden började i fjol)?

Nya förbindelser kan sökas i år om man är ny jordbrukare eller inte ingick förbindelse ifjol.

Varför får man inte stöd för att använda egen stall gödsel? om jag förstod rätt så får den som tar emot fast gödsel endast stödet.

Ja så är det. Egen flytgödsel får användas för att där krävs en maskin som placerar gödseln, alltså en större investering än att sprida fastgödsel. Däremot vill man främja att gårdar utan stallgödsel skulle använda stallgödsel, därav kan en sådan gård få betalt för fastgödsel.

Dyngstödet, skall gödseln placeras ner i marken som tidigare?

Ja, placera eller genom nedmyllning, då det gäller flytgödsel/urin.

Skall det laddas in skärmdumpar på exempelvis VIPU från apparna? Eller bara sparas för bevis i en eventuell granskning?

Användningen av apparna kontrolleras varje år genom ett urval och då begär kommunen in bevis (skärmdumpar) på att de har använts. Behöver inte sparas i Vipu.

Vad betyder det med vanlig havre eller ren havre?

Ren havre måste vara rena havrebestånd utan inslag av andra växter (t.ex. korn/vete) och används för att tillverka glutenfria livsmedel för de som lider av celiaki (glutenallergi).

Vad är en skärmdump?

Man tar en bild av telefonens skärm då man är inne i appen, eller en bild av datorns skärm då man är inne i programmet där man registrerat sina observationer.

26.3.2024

Kan inte kommunen gå in på Luke Kaskas, så ser dom ju på vilka skiften iakttagelser är gjorda?

Nej, kommunen har inte sådana befogenheter.

Har ni fått någon inblick i vad klimat- och miljöplanen ska innehålla?

Nej, inte ännu.

Tyckte Jessica sa mot sig själv. Först skulle det vara markkartering, i nästa andetag bara om man gödslar behövs markkartering.

För villkorlighetens del krävs markkartering bara då man gödslar och i miljöersättningen krävs markkartering om växten FÅR gödslas enligt tabellerna, även om man inte gödslar.

Som ung producent vid generationsväxling 50€ och 88€. Vad får den som inte har någon utbildning?

Den är inte berättigad till stöd för unga odlare men får naturligtvis alla "normala" åkerstöd.

Var det inte så att om man fått stöd för unga jordbrukare 3 av 5 år så får man de resterande 2 åren utan yrkeskompetens?

Precis så.

Hur i all världen kan man sända ut påståenden om att snötäckta åkrar saknar växttäckte?

Utredningsbegäran baserar sig på det som observerats (eller inte observerats) i höstas på satellitbilderna innan snötäcktet. Utredningsbegärandena som skickats ut i vår måste besvaras eller ansökan korrigeras.

Kommer det blir mindre antal begäran om utredning för skiften med vallväxtlighet under 2024?

Det får vi hoppas. Fjolårets många begäran på vallskiftena berodde på att det var molnigt under sensommaren och slåtttern kunde inte konstateras.

Måste skörden från vallar bärgas i år?

Finns inget skördekrav, förutom på skyddszoner och i åtgärden för vallar på torvåkrar. Men slåtterkrav gäller alla vallar.

Varför är det bönderna som skall lära Livsmedelsverket hur skiften ser ut för satelliterna.

Livsmedelsverket har ju köpt en dyr tjänst från någon leverantör som kan far ut och fotografera.

Utredningsbegäran ska ses som en påminnelse att något kan vara felanmält på skiftena och jordbrukaren har möjlighet att korrigera uppgifterna i ansökan. Dessutom skickas t.ex. utredningsbegäran om slåtter i god tid före sista datum att utföra åtgärden inträffar.

Viltväxtblandningar med flera olika sorts frön: finns det krav på procentuell andel av t.ex. havre, timotej (gräsväxt), klöver och t.ex. foderkål?

Nej, finns inte nåt sånt utskrivet.

Hur kan man då påstå att en oplöjd åker är plöjd?

Utredningsbegäran betyder endast att det på basen av höstens satellituppföljning verkar som om det skett en bearbetning av skiftet.

Har satelliterna dåliga ögon, jag fick begäran på en massa små skiften. Kommer det att bli så?

Det är nog mer sannolikt att små skiften drabbas av utredningsbegäran i fortsättningen också eftersom noggrannheten på satellitbilderna inte är tillräckligt hög för att "se" dem.

Varför måste man ta en bild om man plöjer efter utsatt datum? Är det obligatoriskt? Om man har gjort enligt villkoren så är det ju myndigheternas sak att bevisa motsatsen om de försovit sig och inte klargjort om det är växttäckte eller inte.

Foto bör tas om man bearbetar nära datumet för bevarandet (t.ex. inom en vecka). Satellitbilder tas varje vecka och det kan hända att följande (lyckade) bild tas först då skiftet bearbetats.

26.3.2024

Hur många utredningsbegäran beräknas en normal gård att få 2024 och 2025 per år? Dvs hur mycket arbete kommer vi som jordbrukare att ha med detta framöver?

Går inte att svara på eftersom det beror på vilka grödor och åtgärder gården har valt. Även väderleksförhållanden inverkar.

Man är ju inte alltid själv på åkern med Vipu-mobilen. Det kan ju vara pappa, son eller en anställd som utför jobbet. Förstår ni inte att man har ju inte bara ett skifte. Det kan vara väldigt, väldigt många skiften.

Det går bra att ge Vipu-rättigheter åt andra på gården också så att de kan ta foton med Vipu-mobilen.

Finns det plan på att odlaren kan få tillgång till satellitdatan? Borde väl finnas mycket potential för förbättring genom att själv kunna följa upp hur skörden utvecklas.

Ja det planeras att informationen även ska komma gårdarna till nytta i framtiden t.ex. för att planera tilläggsgödsling.

Slätterdatumet, har det blivit framflyttat från ifjol?

Ja, det har det.

Hur gör man om man inte har en s.k. smarttelefon om man får en utredningsbegäran?

Man kan också ta hjälp av någon familjemedlem som har smarttelefon, Vipu-mobilen kan installeras där. Inlogningen bör ske med stödsökandens bankkoder.

Naturvårdsvallslätter konstateras i helgårdsgranskning är gjord, sänder satellitsystemet ändå ut utredningsbegäran?

Nej.

Om man söker stöd för vall på en gräsåker på våren. hur tidigt kan man avsluta grödan för att t.ex. förbereda inför höstsådd?

Efter normala tidpunkten för en första skörd av fodervallen så kan man avsluta vallen för höstsådd. Finns inget exakt datum.

Vad är orsaken till att permanenta vallar på natura 2000 området inte får brytas? vad är motiveringen till detta?

om flera arbetar på gården, kan alla ha tillgång till samma Vipu-mobil för att ta foto eller måste man börjar byta telefon med varandra?

Om varje arbetare har fått e-tjänsträttigheter till gårdens Vipu så kan de använda Vipu-mobilen för gårdens del i sin egna telefon.

Så vall behöver slås bara vartannat år?

Alla odlade skiften har krav på årlig jordbruksverksamhet (bearbetning, slätter eller skörd). Endast t.ex. naturvårdsvallar där det skilt är tillåtet med slätter vart annat år har den möjligheten. T.ex. grönträdor och fodervallar ska slåttas/skördas varje år.

Påföljd om man har anmält korn istället för havre?

Samma stöd på båda men kan bli problem med växtföljden på skiftet.

Varför behöver vi skiftesvis bokföring? Ni verkar ju se allt via satellit.

Skiftesvisa bokföringen behövs för att dokumentera gödslingen, användningen av växtskyddsmedel osv.

Om man har en permanent vall som man bryter i vår och sår spannmål så bryts ju permanenten. Men bör man hålla skiftet oplöjt för att undvika problem med växttäckte eller bryts permanent vall direkt vid spannmålssådden?

Om man anmält permanent vall som växttäckte så måste den bevaras tills 1.5. Skiftets status som permanent vall bryts genast det år man anmäler en annan gröda.

26.3.2024

Kan man ta flera foton? eller är det bara ett som gäller?

Endast ett foto som svar så se till att fotot visar det som utredningsbegäran gäller. Flera foton kan tas tills man är nöjd med bilden.

Hur får man e-tjänst rättigheter till gårdens Vipu?

Den huvudsakliga odlaren kan befullmäktiga andra personer i Vipu-tjänsten under fliken Gård och åtkomsträttigheter. Eller genom att lämna in blankett 457 till kommunen.

Finns det någon begränsning kring hur mycket trädesareal man får ha?

Inte egentligen, men LFA-stödet minskar om man har mer än 25 % av den ersättningsdugliga arealen anmäld som träda.

På vem ligger bevisbördan om det inte är obligatoriskt att ta foto i förväg i förebyggande syfte, t.ex. växttäckte?

Stödsökanden är alltid ansvarig för att uppgifterna i ansökan är korrekta och att stödvillkoren uppfylls. Det underlättar om man under säsongen tar foton när man besöker åkern t.ex. före vårbearbetning eller efter slåtter/skörd.

Hur skall man gå tillväga om man inte kan logga in i Vipu-appen? (både appen och identifikationstjänsten är uppdaterade, och identifieringstjänsten fungerar till andra appar men inte till Vipu).

Även webbläsaren som används i telefonen bör vara uppdaterad. Går också att pröva avinstallera Vipu-mobilen och installera på nytt. Ta kontakt med lantbrukskansli om det inte löser sig.

Vet ni ännu om det kommer finnas ett verktyg i Vipu i vårens ansökan för att följa upp växtföljden på basskiftes nivå?

Har nog utlovats sådana funktioner.

Satelliten måste sluta ta foton efter att respektive datum har gått ut, ingen retroaktiv begäran.

Satelliterna tar foton varje vecka men eftersom det inte kan garanteras att varje bild är användbar (t.ex. tjocka moln som skymmer) kan det gå en vecka eller flera innan en åtgärd kan konstateras.

1 åriga växter får odlas högst 3 år i rad, från vilket årtal räknas det?

För den fleråriga växtföljden räknas det från år 2022.

För en jordbrukare med många basskiften verkar appen kunna bli ett heltidsjobb...

Hittills har ca 3% av alla skiften fått utredningsbegäran. Om ansökan är korrekt och man utför åtgärderna i tid minskar sannolikheten för utredningsbegäran.

Varför används inte det jordbrukssignum som man angett i sånmälan utan T1 som exempel. Hur vet man var man ska fota?

Det är för att i höstanmälan anmäldes åtgärdsskiften som inte nödvändigtvis följde jordbruksskiftesgränserna.

Det blir ju som i vissa länder, du kan när som helst anklagas för vad som helst, om du inte strax kan bevisa din oskyldighet straffas du retroaktivt och omedelbart.

Så har det varit tidigare då vi endast gjorde övervakningar på plats. Nu har alla en chans att korrigera eventuella fel i ansökan utan påföljder då man får en utredningsbegäran.

Så hur vet man var man ska fotografera?

Det syns nog på kartan i Vipu-mobilen på vilket åtgärdsskifte utredning begärs.

Kan man vara flera användare på samma Vipu med egna inloggningar?

Ja, bara användarna blir befullmäktigade och de loggar alla in med sina egna bankkoder